

จดหมายข่าว

กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ

สวัสดีค่ะ...ท่านผู้อ่านทุกท่าน ต้องขอโทษท่านผู้อ่านทุกท่านด้วยที่ฉบับนี้อาจจะช้าไปสักหน่อย คงไม่ต่างกันนะค่ะ ฉบับนี้เราได้นักเขียนหน้าใหม่จากกลุ่มงานพัฒนาพื้นที่สูงมาช่วยเขียนเรื่อง GIS ในคอลัมน์มองงานผ่านสื่อ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่เจ้าหน้าที่ในกองได้ใช้จดหมายข่าวเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ผลงานของแต่ละกลุ่มให้บุคคลภายนอกได้รับทราบสำหรับรอบรั้วฯ ก็อยากจะทำผลงาน 30 ปี กพด. ที่จุฬาฯ ที่ กพฉ. ได้มีโอกาสไปจัดนิทรรศการและร่วมรับเสด็จสมเด็จพระเทพฯ และติดตามงานเรื่องต่างๆ ในลักษณะชมอง และเกร็ดเด็ดสาระดี ที่ได้เนื้อหาสาระดีดีจากคนเขียนหน้าเก่าหลายท่านที่ส่งข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง บก. ต้องขอขอบคุณมากๆ เลยค่ะ สุดท้ายนี้ ขอให้ท่านผู้อ่านระวังสุขภาพกันด้วยนะค่ะ เพราะอากาศเดี๋ยวร้อนเดี๋ยวหนาวแปรปรวนมากๆเลยคะ...

กับการพัฒนางานเกษตรที่สูง

กพฉ.ได้มีนโยบายการนำระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ GIS มาใช้ในการพัฒนางาน ซึ่งได้มีการเริ่มต้นและขยายผลบ้างแล้วในงานพัฒนาพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 14-18 มีนาคม 2554 จึงได้มอบหมายให้คุณปทุมณษ เนตรน้อย จากกลุ่มงานพัฒนาพื้นที่สูง ไปติดตามและร่วมเรียนรู้ในโอกาสที่ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตร ระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ GIS ในช่วงเวลาดังกล่าวและงานนี้ท่านผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดกาญจนบุรี นายบุญเลี้ยง ช่างมัน ได้มีแนวคิดที่จะฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านระบบ GIS ให้กับศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอื่นๆและผู้สนใจทั่วไปซึ่งศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงกาญจนบุรี ได้มีการนำระบบ GIS มาใช้พัฒนางานของศูนย์ฯ จนประสบความสำเร็จ และนำมาประยุกต์ใช้กับงานเพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลในระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ GIS ได้เป็นอย่างดี ซึ่งในการอบรมครั้งนี้มีศูนย์ฯ ที่ให้ความสำคัญและสนใจส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน พะเยา และกลุ่มงานพัฒนาพื้นที่สูง โดยได้เดินทางไปฝึกอบรมกันที่ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดกาญจนบุรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

บรรยากาศของการฝึกอบรมแบ่งออกเป็นทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ วิทยากรของเราก็คือคุณคงกฤษ อินทแสน และคุณพรหมมา สังขกมล ซึ่งเป็นนักวิชาการของศูนย์ฯ ในวันแรกเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่อง GPS และการใช้โปรแกรม Arc View วันที่สองเป็นการฝึกปฏิบัติโดยเดินทางออกไปมาร์คพิกัดในพื้นที่หมู่บ้านของเกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง 2 หมู่บ้าน คือ บ้านสะเน่ฟ่อง และบ้านเกาะสะเต็ง ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี

ซึ่งระยะ ทางจากศูนย์ฯ ถึงหมู่บ้าน ประมาณ 25 กิโลเมตร แต่ใช้เวลาในการเดินทางถึง 5 ชั่วโมง เนื่องจากถนนเป็นดินโคลน ลื่น มีความลาดชันมาก และต้องขับรถข้ามลำห้วยถึง 10 แห่ง

ส่วนในวันที่สามและวันที่สี่เป็นการฝึกสร้างแผนที่สามมิติและการทำ Layout เพื่อทำแผนที่ และการใช้โปรแกรม Photoshop และในวันที่ห้าซึ่งเป็นวันสุดท้ายเน้นการฝึกใช้โปรแกรม Dreamweaver และการนำเสนอข้อมูล GIS ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

คงต้องยอมรับว่าระยะเวลาเพียง 5 วันกับการเรียนรู้เรื่องระบบ GIS ให้สามารถนำเสนอผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้นั้นมันไม่ง่ายเลย ต้องทำความเข้าใจ และอาศัยเวลาในการฝึกปฏิบัติ โดยเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ต่างๆแต่ละคนที่มาอบรมก็ได้รับความรู้ทักษะและมีโจทย์อยู่ในใจแล้วว่ากลับไปจะนำระบบภูมิศาสตร์สารสนเทศ GIS ไปปรับใช้เพื่อพัฒนางานของศูนย์ฯ ในโครงการต่างๆ ที่ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงดำเนินการ ทั้ง 8 ศูนย์ โดยจะดำเนินการนำร่องในโครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร และจะขยายผลในโครงการอื่นๆ ต่อไป

ขอบคุณ คุณปทุมยงษ์ เนตรน้อย จากกลุ่มงานพัฒนาพื้นที่สูง

เมื่อวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ กองพัฒนาการเกษตร พื้นที่เฉพาะ ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมจัดนิทรรศการชุด “เทคโนโลยี การพัฒนา” ในงานการประชุมวิชาการสามทศวรรษการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตน-ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับชาติ ที่อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ และหอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่น ทุรกันดารของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเป็นเวทีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้สนใจได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความหลากหลายในบริบทของชุมชนและ วัฒนธรรม ที่ผ่านมามีการจัดงานดังกล่าวในทั้ง ๔ ภาค ไปแล้วในปี ๒๕๕๓ และต้นปี ๒๕๕๔

โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการในหัวข้อเรื่อง “กระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิตพืช” ซึ่ง นิทรรศการเป็นการจำลองรูปแบบโรงเรียนเกษตรกร ภายในประกอบด้วย การเผยแพร่ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น การ ปลูกพืชแบบขั้นบันได การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ การปลูกพืชในภาชนะ การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี และมี การนำเสนอความรู้เรื่องกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรเป็นพื้นฐาน โดยมีผู้เข้าชมนิทรรศการเป็นจำนวนมาก

How to be good facilitator

ในเดือนนี้คณะทำงาน KM ของ กพฉ. ดูออกจะยุ่งๆ กับการทำแผนสองเกี่ยวกับความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บก. เลยขอ take over นำสาระดีดีจากการทำ KM มาฝากท่านผู้อ่านกันอย่างเรื่องเทคนิคการเป็นคุณอำนวยที่ดี (How to be good facilitator) ก่อนอื่นคงต้องทราบบทบาทของคุณอำนวยกันก่อน คุณอำนวยหรือ facilitator เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดโครงสร้างและกิจกรรมให้ทีม กลุ่ม หรือคณะทำงาน เพื่อให้ทีมทำงานได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีม หรือบางแหล่งข้อมูลกล่าวไว้ว่า คุณอำนวยเป็นผู้เติมพลัง (catalyst) ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นผู้ประสานเชื่อมโยง (coordinator) ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นนักขายภาพอนาคตขององค์กร (merchant of foresight) ก็แล้วแต่จะให้คำจำกัดความกันไป แต่ที่แน่ๆ กลยุทธ์ของคุณอำนวยคือสร้างบรรยากาศและกระบวนการเรียนรู้ในทีม บทบาทของคุณอำนวยจึงควรอยู่ที่การจัดโครงสร้างของการประชุมและควรวางตัวเป็นกลางในเรื่องเนื้อหาของการประชุมซึ่งเป็นหน้าที่ของสมาชิกทีม การวางตัวเป็นกลางของคุณอำนวยนี้มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาศักยภาพของทีม เมื่อไรก็ตามที่คุณอำนวยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาอย่างมาก ทีมจะมีส่วนร่วมน้อยลงไว้วางใจน้อยลง และคุยกันอย่างไม่เปิดใจน้อยลง คุณอำนวยควรจะมีทักษะต่างๆ เช่น การตั้งคำถาม การฟัง การสังเกต การสะท้อนกลับ ภาษาภาษาที่เหลือก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละคน

ข้อมูลเหล่านี้ น่าสนใจทีเดียวเกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นผู้นำซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือทีม เหมาะสำหรับผู้ใหม่ที่น่าสนใจจะเป็นคุณอำนวยอย่างจริงจังค่ะ...

ขอบคุณข้อมูลจากเว็บไซต์...พลาธิการทหารเรือ

นวัตกรรมใหม่ “แผ่นปลูกพืชบนหลังคา” รักษาสิ่งแวดล้อม

นวัตกรรมใหม่นี้ ได้มาจากงานนิทรรศการบนเส้นทางงานวิจัยในงานเกษตรแฟร์ที่ผ่านมารศ.พาสินี สุนากร อาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีทางอาคาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และ รศ.ทรงกลด จารุสมบัติ ภาควิชาวนผลิตภัณฑ์ คณะวนศาสตร์ มก. ร่วมทำการวิจัย ได้กล่าวว่า สวนหลังคาเป็นแนวทางลดภาวะเกาะความร้อนของเมืองที่เป็นนโยบายและกฎหมายของประเทศต่างๆ ทั่วโลก สวนหลังคาที่สร้างขึ้นโดยทั่วไปมักประสบปัญหาเรื่องน้ำหนักดิน ทำให้ต้องมีโครงสร้างรองรับที่ราคาสูง อีกทั้งปัญหาการระบายน้ำ การแตกรั่วของชั้นระบบกันน้ำ และการดูแลรักษา คณะนักวิจัย จึงได้คิดค้นวัสดุ น้ำหนักเบาที่ใส่ทดแทนดินและสามารถปลูกพืชได้โดยการดูแลรักษาในต่างประเทศเรียกว่า Extensive Roof Garden โดยใช้วัสดุทดแทนดินแบบต่างๆ และระบบปลูกแบบพิกัด (Modular system) ซึ่งสามารถปลูกพืชมาก่อนแล้วมาวางเรียงแบบสำเร็จรูปบนหลังคา ระบบนี้ในประเทศไทยยังต้องใช้วัสดุอุปกรณ์นำเข้าจากต่างประเทศ ในการศึกษาวิจัย คณะนักวิจัยได้นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในประเทศไทยที่มีจำนวนมาก นำมาอัดแผ่นขึ้นรูปเป็นแผ่นวัสดุปลูกสำหรับรองรับสวนหลังคาได้โดยมีน้ำหนักที่เบา และมีความแข็งแรงในการลงทุนต่ำมาก โดยการพัฒนาแผ่นปลูกพืชจากใยมะพร้าวและกากกาแฟแล้วหาส่วนผสมที่เหมาะสม โดยใช้ใยมะพร้าวเป็นวัสดุคงรูปสำหรับรากยึดเกาะมีอากาศถ่ายเท และกากกาแฟในส่วนที่เหมาะสมเป็นสารอาหารซึ่งประกอบด้วย ไนโตรเจน สามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิด และเจริญเติบโตได้ดี ตัวแผ่นสามารถคงรูปได้เป็นเวลานานโดยไม่หลุดร่วง มีความหนา 5 ซม. มีน้ำหนักมากที่สุดไม่เกิน 50 kg/m² เมื่อมีพืชคลุมดินปกคลุมอยู่เต็มและอุ้มน้ำในการผลิตในระดับอุตสาหกรรมได้ต้องมีเครื่องอัดร้อนและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ในขณะนี้ยังไม่มีผลิตภัณฑ์ลักษณะนี้ในประเทศไทย และการทำสวนหลังคามักจะจำกัดอยู่เฉพาะโครงการใหญ่ที่มีค่าก่อสร้างสูง ไม่มีใช้แพร่หลายในระดับประชาชนทั่วไป แผ่นปลูกพืชบนหลังคาจึงเป็นการประยุกต์หลักการวิจัยและพัฒนาวัสดุก่อสร้างที่ส่งเสริมแนวทางการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และได้นำไปสู่การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป...

ขอบคุณข้อมูลจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ มก. และคุณอรุณ ศรีวิสุทธิ

